

**Gudstjeneste i
Nidaros domkirke
20. mai 2014**

***Nasjonal økumenisk
gudstjeneste
i anledning 200-års jubileet for
Grunnloven av 1814***

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

SAMLING

Musikk mens gudstjenestedeltagerne finner sine plasser

Nidarosdomens jentekor:

Ver no velkomne med æra (*Fra Hundrad Hardingtonar av Geirr Tveitt*)

Eg veit i himmerrik ei borg (*T: Tys før 1600, oversatt av B. Støylen/ Mel. Norsk folketone fra Hallingdal / Arr: Linn Andrea Fuglseth*)

Ubi caritas (*T: Latin from the Liber Usualis & the Gregorian Missal, Solesmes 1990. / M: Ola Gjeilo (1978 -)*)

Nidarosdomens Guttekor:

Våren (*Grieg*)

I østen stiger solen opp (*Gade*)

Sommarpsalm (*Åhlén*)

Luftforsvarets musikkorps:

O magnum Mysterium (*Morten Lauridsen*)

Domkirkens klokker ringer til gudstjeneste

DD.MM. Kongen og Dronningen mottas utenfor kirken.

Alle reiser seg.

DD.MM. Kongen og Dronningen ledsages inn i kirken av preses i Bispemøtet, biskop Helga Haugland Byfuglien og styreleder i Norges Kristne Råd, Søster Else-Britt Nilsen. Når Kongen og Dronningen har inntatt sin plasser, setter alle seg.

Kirkeklokken slår tre bedeslag.

PROSESJON OG INNGANGSSALME

Menigheten reiser seg

Alle:

Deg væ-re æ-re, Her-re o-ver dø-dens makt!
E-vig skal dø-den væ-re Kris-tus un-der-lagt.
Ly-set fyl-ler ha-ven, se, en en-gel kom,
åp-net den steng-te gra-ven, Je-su grav er tom!
Deg væ-re æ-re, Her-re o-ver dø-dens makt!
E-vig skal dø-den væ-re Kris-tus un-der-lagt. →

2 Se, Herren lever!
Salig morgenstund!
Mørkets makter bever.
Trygg er troens grunn.
Jubelropet runger:
Frelseren er her!
Pris ham, alle tunges,
Kristus Herre er!

Omkved:

Deg være ære,
Herre over dødens makt!
Evig skal døden være
Kristus underlagt.

3 Frykt ikke mere!

Evig er han med.
Troens øye ser det:
Han gir liv og fred.
Kristi navn er ære,
seier er hans vei,
evig skal han regjere,
aldri frykter jeg.

Omkved:

Deg være ære,
Herre over dødens makt!
Evig skal døden være
Kristus underlagt

T: Edmond L. Budry 1885

O: Arne Fjelberg 1947

M: G. Fr. Händel 1746

Menigheten setter seg

NÅDEHILSEN OG INNGANGSORD

Domprost Ragnhild Jepsen

SAMLINGSBØNN

Generalsekretær i Norges Kristne Råd, Knut Refsdal

L: Se dine barn, Gud, sammen foran ditt ansikt,
for å takke og lovprise deg som har skapt alle ting.
Åpne hjertene våre, Gud, så vi kan kjenne den kjærlighet
som du øste ut over verden,
da du sendte din Sønn Jesus Kristus,
så vi skulle få evig liv ved ham.

Send oss din Ånd, Gud, så vi ved vår kjærlighet
og omtanke for våre medmennesker
kan vitne om deg og fullbyrde din vilje.
Takk, Gud, for at vi lever i nådens tid,
i gode år, med fred og frihet,
i et land med trygghet og rettferdighet.
Takk for det storverk som ble utført i tro på deg
da våre forfedre møttes på Eidsvoll
for å gi landet en grunnlov.

Gi oss kraft og framtidstro, Gud,
så vi kan rette på det som er skjevt,
verge de svake og lindre smerten hos dem som lider.
Hør, Gud, hvordan all jorden lengter etter din velsignelse.
Lær oss å telle våre dager, så vi kan få visdom i hjertet.
Amen.

KYRIE

Ky - ri - e e - le - i - son. Ip - mil Áhč - čá - met
 Ky - ri - e e - le - i - son. Gud vår Far, mis -
 Ky - ri - e e - le - i - son. Gud vår Far, mis -

árp - mit min. Kris - te e - le - i - son.
 kun - ne deg. Kris - te e - le - i - son.
 kun - na deg. Kris - te e - le - i - son.

Hear - rá - met Kris - tus árp - mit min.
 Her - re Krist, mis - kun - ne deg.
 Her - re Krist, mis - kun - na deg.

Ky - ri - e e - le - i - son.
 Ky - ri - e e - le - i - son.
 Ky - ri - e e - le - i - son.

Bas - si Vuoig - ŋa árp - mit min.
 Hel - lig Ánd, mis - kun - ne deg.
 Hei - la - ge An - de, mis - kun - na deg.

T: Etter Mark 10, 47-48

M: Halvdan Nedrejord, 1993

GLORIA

L: Ære være Gud i det høyeste

M: Og fred på jorden blant mennesker som Gud har glede i.

(Mel: Alene Gud i himmerik)

Vi lover, priser, tilber deg,
vi gir deg takk og ære.
Med evig troskap hersker du,
ditt navn velsignet være!
Ja, uten grenser er din makt,
og alt må skje som du har sagt,
du allmakts Gud og Fader.

Du Guds enbårne, Jesus Krist,
høyt over verdens riker,
du ene er vår frelser visst
som oss med Gud forliker.
O du Guds Lam som for oss led,
for din skyld har vi vunnet fred,
miskunn deg over alle!

O Hellig Ånd, vår trøster sann,
all sannhet du oss lære,
så vi ved Ordet holder fast
og lever til Guds ære!
Vokt oss for djervlens falske list,
lær oss å tro på Jesus Krist,
og så bli salig! Amen.

T: Nicolaus Decius 1523 etter Gloria og Laudamus

O: Til dansk 1529/M.B. Landstad 1861/Arve Brunvoll 1978

M: 900-tallet/ Hos Valentin Schumann 1539

ORDET

1.LESNING

Arkimandritt Johannes Johansen, Den ortodokse kirke i Norge

Menigheten blir sittende

Det står skrive i Det gamle testamentet, i Salme 100:

Rop med jubel for Herren, all jorda!

Ten Herren med glede,
kom fram for han med jubel!

Kjenn at Herren er Gud!
Han har skapt oss, vi er hans,
vi er hans folk og den flokken han gjeter.

Kom gjennom portane hans med takkesong,
inn i føregardane med lovsong!
Lov han, velsign hans namn!

Herren er god, evig er hans miskunn,
hans truskap varer frå slekt til slekt.
(Salme 100)

Slik lyder Herrens ord

KORMOTETT

***Nidarosdomens jentekor/ Nidarosdomens Guttekor/
Kvintett fra Luftforsvarets musikkorps/
Steinmejerorgelet***

Komponert av Henrik Ødegaard i anledning dagen

Deg, Herre, tilhører storhet og makt,
herlighet, ære og majestet,
alt som er i himmelen og på jorden.
Ditt er riket, Herre,
og du er opphøyd som overhode over alt.

Rikdom og ære kommer fra deg,
og du rår over alle ting.
I din hånd er kraft og styrke.
Du har i din makt å gjøre alt stort og sterkt.

Og nå, vår Gud, takker vi deg
og lovsynger ditt herlige navn.

For hvem er jeg, og hvem er mitt folk?
Skulle vi være i stand til å gi slike frivillige gaver?
Nei, alt kommer fra deg.
Det vi gir, kommer fra din hånd.
1 Krøn 29, 11-14

Hvis Herren ikke bygger huset,
arbeider bygningsmennene forgjeves.
Hvis Herren ikke vokter byen,
våker vaktmannen forgjeves.

Forgjeves står dere tidlig opp og setter dere sent ned
og spiser brødet dere har slitt for.
Det samme gir han sine venner mens de sover.

Barn er en gave fra Herren,
livsfrukt er en lønn.
Salme 127

2.LESNING

*Msgr. Bernt Eidsvig Can.Reg,
Biskop av Oslo og Apostolisk administrator av Trondheim
stift*

Menigheten blir sittende

Det står skrevet i Paulus' brev til menigheten i Filippi, i det 4. kapittel:

Gled dere alltid i Herren! Igjen vil jeg si: Gled dere! La alle mennesker få merke at dere er vennlige. Herren er nær. Vær ikke bekymret for noe! Men legg alt dere har på hjertet, fram for Gud. Be og kall på ham med takk. Og Guds fred, som overgår all forstand, skal bevare deres hjerter og tanker i Kristus Jesus.

Til slutt, søsken: Alt som er sant og edelt, rett og rent, alt som er verdt å elske og akte, alt som er til glede og alt som fortjener ros, legg vinn på det! Og alt dere har lært og tatt imot, sett og hørt hos meg, gjør alt dette! Så skal fredens Gud være med dere.

(Fil 4, 4-9)

Slik lyder Herrens ord

EVANGELIET

Menigheten reiser seg

Nidarosdomens jentekor/ Nidarosdomens Guttekor

Halleluja: «en stein når han ber om brød»

Komponert i anledning dagen av Henrik Ødegaard

Men. ^{Kor:} Hal-le - lu - ja. hal - le - lu - ja. hal - le - lu - ja. Hal-le - lu - ja. ^{Menighet:}

Men. hal - le - lu - ja. hal - le - lu - ja.

The image shows two staves of musical notation in treble clef. The first staff is for the choir (Men.) and the second is for the congregation (Men.). The music is a simple, rhythmic melody for the hymn 'Halleluja'. The lyrics are written below the notes.

Bertil Jönsson, medlem i Nidaros bispedømmeråd

Preses i Bispemøtet, biskop Helga Haugland Byfuglien

L: Orre stillemem dijjese vadtam:

Sinsitniem edtjede iehtsedh. Goh manne dijjem eahtseme,
edtjede sinsitniem iehtsedh.

(Joh 13,34)

Det står skrevet i evangeliet etter Johannes, i det 13.kapitlet:

Et nytt bud gir jeg dere: Dere skal elske hverandre. Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre.
(Joh 13,34)

Slik lyder det hellige evangelium.

Men. ^{Kor:} Hal-le-lu-ja, hal-le-lu-ja, hal-le-lu-ja, Hal-le-lu-ja, ^{Menghet:}

Men. hal-le-lu-ja, hal-le-lu-ja.

Menigheten setter seg

PREKEN

Preses i Bispemøtet, biskop Helga Haugland Byfuglien
Prekentekst: Joh 13.34

SALME

Vi rek-ker vå-re hen-der frem som tom-me skå-ler.
Kom til oss, Gud, og gi oss liv fra kil-der u-ten-for oss selv.

2 Alt godt til vårt og andres vel
er dine gaver.

I svakhet fremmer du ditt verk,
vår bare kvist skal skyte knopp.

3 Vi løfter våre hender opp
i bønn for verden.

La dem som lider finne vern
mot kalde hjerters is og sne.

4 La våre henders nakne tre
få blomst og blader.
La våre liv få bære frukt
til legedom for andres sår.

5 Vi venter, etter smertens vår,
din nådes sommer.
Og sorg og glede blir til vekst
med frukt vi ikke selv kan se.

6 Din nådes skaperverk skal skje
i tomme hender.
O Gud, all godhets giver: Kom,
ta bolig i vår fattigdom!

T: Sven Ellingsen, 1975

M: Trond Kverno, 1975

DÅPSPÅMINNELSE

*Christian Alsted, biskop i Metodistkirken i Norden og
Baltikum*

Vann helles i døpefonten

Bønn

L: Gud, du som er livets kilde,
ved vann og Ånd skaper du et folk som er forent med deg i
Jesus Kristus. Du kaller oss til det ene håp i den samme tro,
du som står over alt, som virker gjennom alt og som finnes i
alt.

A: Amen.

*Representanter fra ulike kirkesamfunn tegner hverandre
med korsets tegn fra dåpsvannet mens Nidarosdomens
jentekor synger:*

Vi som ble døpt til Kristus,
døpt til hans død og grav,
eier oppstandelsens løfte,
lovsang og evig liv.
Himmelens lovsang begynner
her hvor du selv er nær oss,
midt i vår natt og død.

T: Sven Ellingsen, 1976

M: Harald Herresthal, 1976

L: Apostelen Paulus skriver:
"For dere er alle Guds barn ved troen på Kristus Jesus.
Alle dere som er døpt til Kristus, har kledd dere i Kristus.
Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri,
her er ikke mann og kvinne.
Dere er alle én i Kristus Jesus." (Gal 3:26-28)

TROSBEKJENNELSEN

L: Sammen med kristne i hele verden,
la oss bekjenne den tro vi døpes til

Menigheten reiser seg

A: Jeg tror på Gud Fader, den allmektige,
himmelens og jordens skaper.
Jeg tror på Jesus Kristus,
Guds enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den Hellige Ånd,
født av jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus,
korsfestet, død og begravet,
fór ned til dødsriket,
stod opp fra de døde tredje dag,
fór opp til himmelen,
sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen
for å dømme levende og døde.

Jeg tror på Den Hellige Ånd,
en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn,
syndenes forlatelse,
legemets oppstandelse
og det evige liv.
Amen.

Menigheten setter seg

FORBØNNEN

SYNDSBEKJENNELSE

L: La oss ransake oss selv for Guds ansikt og bekjenne våre
synder
(*Stillhet*)

M: Gud, du kjenner og elsker oss alle.
Vi har gjort deg i mot.
Vi har glemt deg og det du vil vi skal gjøre.
Vi har tenkt mer på oss selv enn på andre.
Tilgi oss for Jesu skyld.

LØFTESORD

L: Så høy som himmelen er over jorden,
så veldig er Herrens miskunn over dem som frykter ham.
Så langt som øst er fra vest,
tar han syndene våre bort fra oss. (Salme 103, 11-12)

TAKK FOR LANDET, FOR GRUNNLOVEN, DEMOKRATIET OG ARVEN

Øyvind Haraldseid, Generalsekretær i Misjonsforbundet

Himmelske Far,
vi takker deg for din uendelige trofasthet og godhet mot oss.
Gode Gud, vi kommer frem for deg i dag med en dyp og stor
takknemmelighet i våre hjerter
for dette flotte og enestående landet som du har gitt oss.
Takk at du har bevart vårt land og folk
gjennom gode og onde dager og frem til denne dag.
Kjære Gud, i dag vil vi på en særlig måte takke deg for grunn-
loven vår. Takk at du gav stor visdom til dem som skrev den.
Takk for denne loven som gjennom skiftende tider
og i møte med stadig nye utfordringer
legger et godt grunnlag for menneskeverd, demokrati,
rettferdighet og fremtid i landet vårt.
Vi ber i Jesu navn.

Som forbønnsvar synges Kyrrie fra Ukraina:

Ky - ri - e e - lei - son. Ky - ri - e e - lei - son.

Ky - ri - e e - le - - - i - son.

T: Etter Mark 10, 47-48

M: Fra Ukraina

BØNN FOR FRAMTIDEN OG BYGGINGEN AV LANDET VIDERE

Nina Kristin Oskarsdottir, Unges Kristne Råd/Frelsesarmeen

Himmelske Far,
Jeg legger Norge i dine hender.
Jeg ber deg for vårt lands framtid. La din vilje skje.
Jeg ber deg for Stortinget og regjeringen.
Hjelp dem som sitter med ansvar for landet
til å lede på en god måte og lede landet ditt du ønsker.
La oss bygge samfunnet på en god måte.
Et inkluderende samfunn, et samfunn med rom for alle
og et samfunn preget av kjærlighet og varme.
Jeg ber deg for demokratiet, ytringsfriheten og politikken
som utøves.
Takk Gud for alle ressursene vi har fått.
Hjelp oss å forvalte dem riktig.
La ditt Ord lyde klart og tydelig i Norge også i framtiden.
Vi ber i Jesu navn.

Menighetssvar: Kyrie Eleison

VERDENSPERSPEKTIVET – AT NORGE SER SITT ANSVAR. BØNN FOR FRED OG RETTFERDIGHET

Sigmund Kristoffersen, leder i Lederrådet, Pinsebevegelsen

Himmelske far, takk for din godhet og nåde.
Du som har skapt himmel og jord.
Takk for at vi får bo i et godt og fritt land.
Herre, velsign Kongehuset, og gi visdom til Regjering og Stor-
ting til å lede og å være med å skape fred og rettferdighet i
verden.
Takk for at du elsket verden så høyt
at du ga oss din eneste sønn, Jesus Kristus.
Fyll oss med din kjærlighet.
Hjelp oss å elske vår neste som du elsket oss
og fyll oss med din barmhjertighet.
Hjelp oss til å dele din kjærlighet med dem som lider
og som opplever hat og krig i disse dager.
Vi ber om fred og legedom, i Jesu navn.
Amen!

Menighetssvar: Kyrie Eleison

HERRENS BØNN

L: La oss sammen be Herrens bønn

Alle ber:

Vår Far i himmelen!
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden
slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld,
slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt
og makten og æren i evighet.
Amen

SENDELSE

SALME

Menigheten reiser seg og synger Fedrelandssalmen

Gud sig - ne vårt dy - re fed - re - land og
lat det som ha - gen blø - ma! Lat ly - sa din
fred frå fjell til strand og vet - ter for vår - sol
rø - ma! Lat fol - ket som brø - der sa - man
bu, som krist - ne det kan seg sø - ma!

2 Vårt heimland i mørker lenge låg
og vankunna ljuset gøymde.
Men, Gud, du i nåde til oss såg,
din kjærleik oss ikkje gløymde.
Du sende ditt ord til Noregs fjell,
og ljøs over landet strøymde.

Nidarosdomens Guttekor:

3 Og Noreg, det ligg vel langt mot nord,
og vetteren varer lenge;
men ljuset og livet i ditt ord,
det ingen kan setja stenge.
Om fjellet er høgt og dalen trong,
ditt ord har då her sitt gjenge.

4 Så blømde vårt land i ljøs og fred,
det grodde så grønt i lider.
Men atter seig natt på landet ned
med trældom og tunge tider.
Og folket det sukka etter ljøs,
og du lyste opp om sider.

Nidarosdomens Guttekor:

5 Og morgonen rann, og mørkret kvarv,
som lenge vår lukka skygde.
Du atter oss gav vår fridoms arv
og honom i trengsla trygde.
Du verna vårt folk og gav oss fred,
og landet med lov me bygde.

6 Vil Gud ikkje vera bygningsmann,
me fåfengt på huset byggja.
Vil Gud ikkje verja by og land,
kan vaktmann oss ikkje tryggja.
Så vakta oss, Gud, så me kan bu
i heimen med fred og hyggja!

7 No er det i Noreg atter dag
med vårsol og song i skogen.
Om sædet enn gror på ymist lag,
det brydder då etter ploegen.
Så signe då Gud det gode såd,
til groren ein gong er mogen!

T: Elias Blix, 1890

M: C.E.F.Weyse, 1826

VELSIGNELSEN

L: La oss prise Herren

M: reiser seg og synger:

Gud være lovet!

Halleluja, halleluja, halleluja.

L: Herren velsigne deg og bevare deg.

Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.

Herre løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

M: Amen, amen, amen

3x3 bøtteslag

POSTLUDIUM

Crown Imperial, a Coronation March

M: William Walton

Arr: W.J. Duthoit

Prosesjonen går fra Høyalteret.

DD.MM. Kongen og Dronningen ledsages ut av kirken av biskop Helga Haugland Byfuglien og Søster Else-Britt Nilsen, styreleder i Norges Kristne Råd.

Menigheten benytter utgangene i vest under Rosevinduet.

De som sitter i østdelen av kirken følger prosesjonen.

Når Langkoret (i Øst) er tømt, følger de som sitter i vestdelen av kirken.

***Alle er hjertelig velkommen til kirkekaffe
på Vestfrontplassen!***

Medvirkende i gudstjenesten:

Preses i Bispemøtet, biskop Helga Haugland Byfuglien
Msgr. Bernt Eidsvig Can.Reg,
Biskop av Oslo og Apostolisk administrator av Trondheim stift
Biskop Christian Alsted, biskop i Metodistkirken i Norden og
Baltikum
Generalsekretær i Norges Kristne Råd, Knut Refsdal
Arkimandritt Johannes Johansen, Den ortodokse kirke i Norge
Domprost Ragnhild Jepsen

Bertil Jönsson, medlem i Nidaros bispedømmeråd
Øyvind Haraldseid, Generalsekretær i Misjonsforbundet
Nina Kristin Oskarsdottir, Unges Kristne Råd/Frelsesarmeen
Sigmund Kristoffersen, leder i Lederrådet, Pinsebevegelsen

Domkantor Magne H. Draagen
Nidarosdomens jentekor, dir. Anita Brevik
Nidarosdomens Guttekor, dir. Bjørn Moe
Luftforsvarets musikkorps, dir. Jan Erik Hybertsen

Klokker, kirketjenere, administrasjon, vakter
og frivillige ved Nidaros domkirke

*Bestillingsverket av Henrik Ødegaard er komponert med
støtte fra Norsk Kulturråd.*

*Arrangementene til salmene er laget av Christian Aftreth
Eriksen.*

*Samlingsbønnen er skrevet av Edvard Hoem i anledning
markeringen av Bønnedag for land og folk, 23.februar 2014.*

Norges Kristne Råd
KIRKENE SAMMEN